

[Oluf Johansen.]

heller ikke. Naar en velstaaende Gaardmand, der f. Eks. selv har en Ejendom paa 100 Tdr. Land, køber en Ejendom til sin Søn f. Eks. paa en 25 Tdr. Land, saa er det sandsynligt, at det forholder sig rigtigt, men hvis han køber en Ejendom paa 5 Tdr. Land, og Besætningen paa denne bliver Gaardens Ungkvæg, saa staa vi over for en oplagt Overtrædelse, selv om det er en ung Mand, der køber, og Ejendommen er hans.

Men det er ikke blot Husmandssteder, der købes og nedlægges; ogsaa Bøndergaarde angribes. Og det er ikke blot større Landmænd som Gaardmænd og Proprietærer, man finder som Købere; ogsaa vore store Godser køber op og udvider deres Omraader. Jeg skal i denne Forbindelse tillade mig at nævne et Eksempel fra min Hjemegn — der kan vist fremføres lignende Eksempler andre Steder fra. Grevskabet Bregentved, der vel ved Ejerskifte solgte et Par Gaarde fra, har i de senere Aar foretaget Køb af en halv Snes større eller mindre Landejendomme paa tilsammen 600—700 Tdr. Land.

Gennem to Slægtled har der i Danmark staaet en Kamp om Fæstelovgivningen med det Maal at faa Fæstet afløst og erstattet med Selveje. Nu begynder saa Tilbageskridtet. Hvad enten det drejer sig om Pengeanbringelser eller Jagtinteresser, bør det ikke upaataalt passere. Naar Udstykningen fra det offentliges Side støttes med Millioner om Aaret, finder jeg det meningsløst, at enkelte faar Lov til at nedlægge, og at vore store Herregaarde begynder at indtage og nedlægge ligesaa mange Brug, som der oprettes.

Jo, Jordspørgsmaalet har flere Sider, og en tilfredsstillende Løsning af det i dets forskellige Enkeltheder har vort Partis Interesse. Vi vil følge det med vaagen Opmærksomhed og yde Støtte dels ved Loven her, dels ved en kommende Lovgivning. Vor Ungdoms Kamp, hvis Livsmaal er Frihed og Selvstændighed i Landbrugserhvervet, er ogsaa Det radikale Venstres Kamp.

Ministeren for Landbrug og Fiskeri (Erik Eriksen): Jeg vil gerne takke samtlige Ordførere for Tilslutningen til det foreliggende Lovforslag.

Maa jeg sige til det ærede Medlem Hr. Oluf Johansen, for at begynde, hvor det ærede Medlem sluttede, at det er rigtigt, at Problemet vedrørende Nedlæggelse af bestaaende Brug er blevet uhyggeligt stort. Jeg kan ganske dele den Opfattelse, at naar Staten gennem betydelige Ofre hjælper til

at faa oprettet de flest mulige selvstændige Brug, er det ikke Meningen, at denne Lovgivning skal gøres illusorisk ved, at der stadig finder en Nedlæggelse Sted af bestaaende Brug. Hver Gang man har kunnet paapege noget saadant, er der ogsaa blevet skrevet ind.

Det er ligeledes rigtigt, som det ærede Medlem sagde, at det er ikke blot Husmandsbrug, der er blevet nedlagt. En Dag for et lille Aars Tid siden fik jeg Besøg af Bestyrelsen for en Landboforening nede omkring Slagelse, som gjorde opmærksom paa, at man dernede havde købt praktisk talt en hel Landsby til et enkelt Gods. Jeg ved ikke, om den paagældende Godsejer er i Stand til for nærværende at købe flere Brug op, i hvert Fald er hans Politimester det ikke. Det var Politimesteren i Slagelse, Ove Jensen, der havde foretaget disse Undersøgelser — han er nu arresteret eller dømt —, og det havde vist sig, at der ikke var Grundlag for at gribe ind, til Trods for at Landboforeningen Gang paa Gang havde henledt Opmærksomheden paa, hvad der skete. Jeg har paa denne Foranledning nedsat et Udvalg af Embedsmænd, der skal overveje, om det er muligt at naa frem til Regler, der paa anden Maade end den nugældende Lovgivning kan hindre det, der finder Sted nogle Steder. Mere kan jeg ikke for Øjeblikket sige om dette Spørgsmaal.

Ogsaa med Hensyn til det andet, det ærede Medlem var inde paa: at det var naturligt, at Jord i offentlig Eje, Stiftelser, Præstegaarde i Sønderjylland, Domæner o. s. v. blev udstykket, kan jeg være ganske enig med det ærede Medlem, og jeg kan henviser til de Udtalelser, jeg herom har fremsat i Folketinget. Det er min Opfattelse, at indtil videre er der rigelig Jord til Raadighed med Hensyn til Udstykning; Vanskelighederne ligger paa held andre Omraader i Dag.

Jeg kommer saa til det ærede Medlem Hr. M. C. Korsgaard. Det ærede Medlem ønskede, at Jordkøbslaanet, som i § 3 foreslaas forhøjet fra 12 000 til 13 000 Kr., skulde have været forhøjet endnu mere, medens et Par andre ærede Medlemmer var imod Forhøjelsen. Jeg kan godt sige her, at denne Forhøjelse bygger paa et Kompromis i Folketingsudvalget. Naar det ærede Medlem spørger mig, om jeg vil fortolke Udtrykket „i særlige Tilfælde“ paa en ikke alt for skrap Maade, saa svarer jeg bekræftende. I det hele taget vil jeg gerne have, det ærede Medlem skal vide, at den Administration, der foregaar i Landbrugsministeriet, aldrig er særlig skrap; den er, som den bør være, og derfor er jeg ogsaa i Stand til at sige ja til